

Szabályszerű vásárlás

Szabályszerű vásárlásról álmotam.

Miről másról, már egy hete csak a vásárlásra gondolok mindig. Felkészülten kezdek a karácsonyi ajándékbeszerzéshez: lefekvés előtt a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Szövetségének intelmeit olvasom. Pontokba szedték, miként kell eljárnom, ha nem akarok magamnak vitát, illetve problémát.

Álmomban elindultam MP3 lejátszót venni. A boltban gondosan megvizsgáltam a terméket. Elolvastam a ráragasztott címkéket, de nem értettem mindent. Az intelmek 1/b pontja szerint ilyenkor kérdezni kell. Volt kitől: vizsgáldódsomat két biztonsági ór figyelte. „Elnézést, mi az a WMA?” „Jöjjen csak hátra, elmagyarázzuk” – fogtak közre, és bekísértek egy rosszul szellőző irodába. A motozás alatt elmondták, a WMA jó dolog, de a minőségnek ára van, amit a kasszáknál ki kell fizetni. A táskám átkutatása után csalódottan elnézést kértek, és megígérték, hogy legközelebb is figyelnek rám. A kiválasztott termékkel a pult elé járultam. „Ragaszkodom a magyar nyelvű használati-kezelési útmutatóhoz!” – közöltem. A dobozban angol, német, orosz, görög és arab nyelvű füzetecske lapult. Az eladó széttárta a karját: nincs magyar útmutató, de amit felbontottunk, el kell vinni. Ha nem megy a lejátszó kezelése, az öccse olcsón megtanít görögül.

A kiállított bizonylatot átvizsgáltam, szerepel-e rajta az értékesítő neve, címe, adószáma, az ár és a kiállítás dátuma. Egy úr a hátam mögött felkért, hogy ne tököljek, feltartom a sort. Hátrafordultam. A pályaudvaron találtam magam – jegyért álltam sorba, fülemben az új lejátszómból szólt a zene. Akadozva. A szüneteket éles sipolás töltötte ki. Eljött a 3. pont, a reklamáció ideje – gondoltam, és visszaáldomtam magam a boltba. „Jegyzőkönyvet kell felvennünk – közöltem –, melyben szerepelnie kell a nevemnek, címemnek, hogy mikor, mennyiért vásároltam, mit kifogásoltam, és hogyan fogják a hibát orvosolni.” „Holnap kicseréljük – mondta az eladó –, de jegyzőkönyvre nincs idő!” „Ez esetben beírok a vásárlók könyvébe” – válaszoltam kurtán. A panaszkönyvet a két biztonsági ór nyújtotta át. Amíg írtam, udvariasan megmóztak. Már láttam, nincs más hátra, a békéltető testület segítségét kell igénybe vennem. A testület 78 százaléka a C választásra szavazott. „Megbizom a testületben, Vágó úr, jelöljük meg a C-t!”

Soha nem tudom meg, milliomos lettem-e, mert a reklám alatt felbredtem. Mint verejtékben úszó szabályszerű vásárló.

FAZEKAS GÁBOR

Névjegyek, feketén, fehéren

A legfelkapottabb stílust kerestük – egy többzetes kártyamin-tát tartalmazó noteszt találtunk. Barangoltunk a névjegyek világában.

Gondolták volna, hogy névjegykártya már a lovagkorban is létezett? Igaz, akkor még nem papír, hanem különböző ágak és gyöngyök szolgálták tulajdonosa „névjegyét”. Mára az ahány ház, annyi szokás – vagyis névjegykártya – idejét éljük.

A kártya kilencszer öt centis, téglalap alakú formáján túl fontosabb annak tartalma. A családi és utónevet mindig a névjegykártya-tulajdonos anyanyelvének megfelelő sorrendben és írásmód szerint nyomtassuk papírra, műanyagra. A foglalkozás ez alá kerüljön. A munkahely címe hagyományosan a bal, a telefon, fax, honlap-, e-mail cím a jobb alsó sarokba kerüljön.

Több, fényképes névjegykártyával is találkoztunk. Előnyei hátrányai egyaránt akadnak. Akik vizuális memóriával rendelkeznek, azok számára ez kényelmesebb, továbbá modernebb és reprezentatívabb. Az ember arca, frizurája azonban változik – nemcsak a nőké. S hogy kinek milyen kártya állna jól? Tapasztalatok szerint a nők a színes, a férfiak a fényképes, neküket arany vagy ezüst betűvel ábrázoló névjegyeket vásárolják leginkább. Művészeknek pedig a kétoldalas jelenti a mennyországot: egyik oldalon a száraz adatok, másikon egy-egy alkotásuk kacsintathat ügyfelükre. Legextrémebbnek egy fekete alapon fekete betűkkel készült példányt találtunk: hogy a név szó szerint kiemelkedjen a sötétből – dombornyomásos technikát alkalmaztak, ami egyre népszerűbbé válik.

A legtöbb névjegy azonban feketével fehér vagy krémszínű papírra nyomtatva tekintett ránk. Aki a célt és az egyszerűséget tartja a legfontosabbnak, annál ez a stílus is nyerő lehet.

K. G. G.

Gyermekek ajándéka

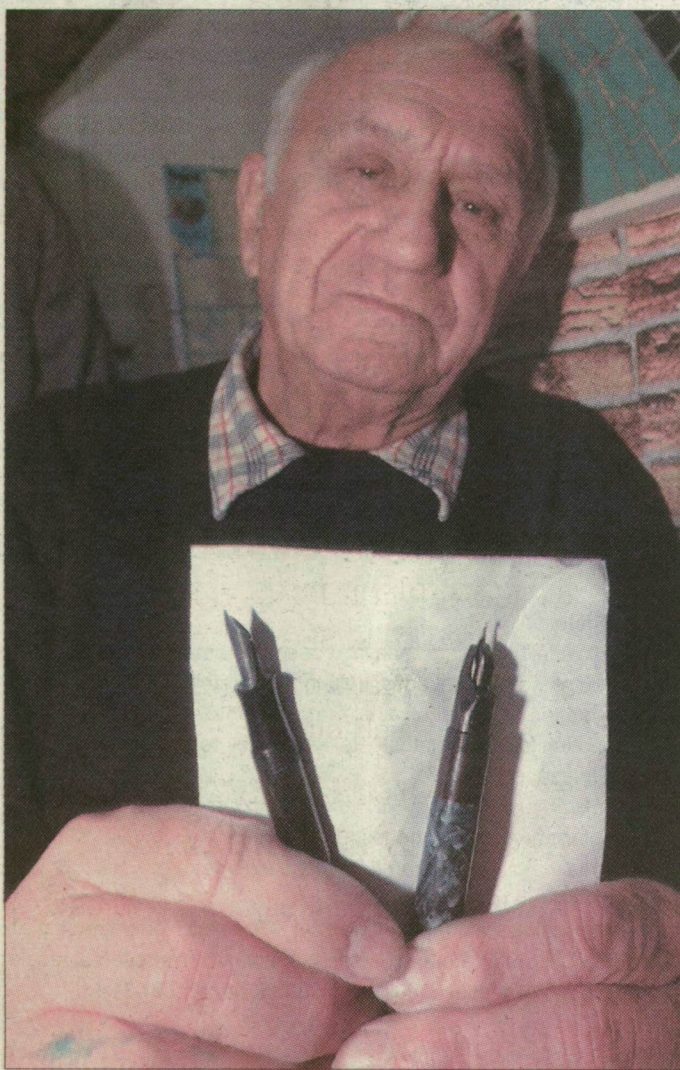
A szegedi Rókusi Általános Iskola pedagógusainak kezdeményezésére az intézmény diákjai játékok, mesekönyveket, édességeket gyűjtöttek az Agyagos utcai gyermekotthon lakóinak. Az adományokat csütörtökön adják át a 2. e osztály diákjai, akik műsorral is készülnek.

Bábmentés hátizsákkal

Vitéz László élete persze nem volt mindig felhőtlen. A Rákosi-korszakban például előadásait betiltották, Heni bácsi működési engedélyét visszavonták szabad szájú főhőse miatt. 1952-ben édesapjától örökölt népligeti bábszínházat államosították, egy évvel később pedig föl is számolták. A mester csak akkor derül jó

Nyolcvanévesen már csak a barátainak javít – sportból

Wirth István, a töltőtollak nagymestere

Az írószerész két dinoszaurusszal

Fotó: Gyenes Kálmán

Vitéz László, Hakapeszi Maki – Kemény Henrik ma is játszik

Vitéz László, Hakapeszi Maki és mindenféle ördögök életre keltője, Kemény Henrik nyitotta meg a bábjaiból rendezett kiállítást Szegeden. Az idős mester – aki az órákhoz is ért – a mai napig játszik, noha több rendszer próbálta meg betiltani, cenzúrázni előadásait.

Patinás, karikatúrisztikus bábjaiból nyíló kiállításra érkezett Szegedre Kemény Henrik. A város házi megnyitón a januárban nyolcvanegy éves idős mester korát meghazudtoló módon játszott a két kezére húzott néger zenészekkel – miközben egy kisdíkokból álló csoport szájtávtva figyelte a produkciót.

Családban maradt

Az idős mester egy igazi bábos dinasztia legfiatalabb tagjaként 1935 óta bújik a paraván mögé, hogy legismertebb figuráját, Vitéz Lászlót életre keltsen: nagyapja és apja is ezzel foglalkozott, míg édesanyja a bábok ruháit varrogatta. Mint mondja, nemigen gondolkodhatott azon, hogy a bábművészhelyett mi lehetett volna még, noha az órák iránti érdeklődése már gyerekkorában kiderült. Az otthoni vekkert többször, kedvtelésből, anyai rosszallás mellett szétzede, majd össze is rakta – pedig sosem tanulta. Valahogy így, suttomban kezdte el kifarangni első figuráját is, kilencévesen, a papa szerszámaival kölcsönvéve, aki látva az eredményt végül megdicsérte, sőt a friss Vitéz János premierjét is ő tartotta – miközben fia a nézőtérben dicsekedett a többi gyereknek: ez az ő munkája!

Kemény Henrikék a bábok ruháit is maguk varrták

Fotó: Karnok Csaba

BOHÓC – MOHÓ MAJOMMAL

Érdekes asszociációkra is indíthat a város háza díszterme előtt nyílt kiállítás. A számtalan szebbnél szebb báb között föltűnő, hogy egy óriási bohóc épp a díszterem előtt áll, szemben vele pedig Hakapeszi Maki – aki, ha kap, eszi. Hogy volt-e koncepció abban, hogy épp az önkormányzati közgyűlések helyszínére állították az ominózus bábokat, nem tudni. A helyszínre érkezett újságírók sokat tanakodtak rajta. A kiállítást végignéző Pászti Agnesnek mindenesetre nagyon tetszett a tárlat – és korántsem asszociált a képviselői munka megféléseire a bábok elhelyezéséből. És akkor a püföltre használatos palacsintasütőkről még nem is beszélünk.

kedvre, amikor arról beszél, hogyan sikerült a lefoglalás elől megmenteni a családi bábokat.

– Egyik nap megjelentek, hogy lefoglalják az értékes gépeket, ilyenek azonban nem voltak, így másnapra halasztották a „báb-foglalást”. Éjszaka azonban egy barátom zörgetett az ablakunkon, hátizsákkal fölmálházza, hogy mentsük, ami menthető. Végül a bábok nyolcvan százalékát sikerült elhozunkunk – néhány székoptatott bábót hagyunk csak, „foglalóba” – meséli nevetve jellegzetes, érces, „vitézes” hangján.

Egy korábbi időszakban át kellett keresztelnie főhőse nevét Paprika Jancsira, mert a hortysta rendszernek nem tetszett, hogy az óriási piros orrú, pirosba öltöztetett, pipkás figurát Vitéznek hívták. Ugyanekkor vissza kellett fogna az előadásokon előszeretettel ütlegető főhősét, aki-

nek nem volt szabad bírót, rendőrt vagy csendőrt vernie – főként ha a találya érzett „hatóság” megjelent a nézőtérben – amiről Kemény Henriket persze időben értesítették jóakarói.

Játszani – mindhalálig

A pöttöm alakjával a folyosón végigcsoszogó Kossuth-díjas Heni bácsi – aki 2008-ban bábmúzeum megnyitására készül – a mai napig játszik, holnap is előadása lesz. – Amíg a karomat emelni tudom, addig játszom. Ha lehet, a paraván mögött szeretném befejezni az életem is – finit la comedia – mondja viccelődve Kemény Henrik, aki több ezerszer üldözött már el Vitéz László palacsintasütőjével magát a Halált is. Minden előadáson reagál a közönség megjegyzéseire, amin sokszor meglepődnek a „beszóló” gyerekek, felnőttek. Mint mondja, ettől lesz egy előadás igazán élő és egyedi.

T. R.

kedett a gyarak és a párt vezetői előtt. A rendszer először 1954-ben enyhült annyira, hogy – bár a saját nevére még nem, de feleségére már – iparengedélyt válthatott. Maszek lett a vállalatnál. A kettőséget nem bírta sokáig, kilépett. Széchenyi téri lakásukon rendezett be üzletet, onnan negyvenhat év múlva költözött a Jókai utcába.

Finom szerkezet

– Gyerekkoromban kincs volt a töltőtoll, mi még mártogatós pennával vagy ceruzával írtunk – jelzi vonal-eredetét a finom szerkezetű. – A toll presztízsét bizonyítja, hogy ha egy elveszett, a rendőrség nyomozott utána. Először felesavarókat készítettünk, felülről csepegtettük bele a tintát, kupakkal zárult, rendszerint bele is folyt a zsebembe. Aztán következett a gumis tollváltozat, annak az oldalát nyomkodva szívattuk fel a tintát, majd jött a süllyesztős és a dugattyús. Esztérgált darabokból állítottuk össze, a modernebbek átlátszó műanyag csövén látni lehetett a tinta mennyiségét. Igényes, drága darabokat készítettünk, érdemes volt javíttatni. A töltő mellé 1947-től társult a golyóstoll, később pedig a „fázer” – magyarul rosthegyű –, de mindet kézzel raktuk össze. Az alkatrészeket és a tintát külföldről importáltuk. Amikor aztán felnyíltak a határok, tömegcikként özönlöttek be Magyarországra az írószerek.

A boldogság titka

Óramű pontossággal kilenc és tíz között „rendel”, vagyis fogadja a barátait a klubban. Ottjártunkkor Wirth mester éppen egy parafa tömítésű dugattyús írószerkezetbe lehelt életet. Búcsúzóul emlékfőt készített a születésnapjára kapott digitális fényképezőgéppel, megadja a mobilszámát, és figyelmembe ajánl egy olcsó internetes telefonálási lehetőséget. Majd felül kerékpárja nyergére, és elindul az úszóházra. Várja a kabinja és a csónak: hetven éve horgász. „Sajnálom azt az embert, akinek nincsen hobbi, mert nincsen célja. Ha boldog akarsz lenni egy életre, horgássz!” – vallja.

DOMBAI TÜNDE